

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

VARSÓ UTÁN

Véget ért a varsói Békevilágkongresszus, a világ békeszerető százmillióinak imponáló parlamenti befolyását tanácskozási és elhangzott felszólalások, valamint a világ népeire intézett kiáltvány hatalmas erővel bizonyítják, hogy az öt világrész jóakarátú, becsületes emberei meg tudják érteni egymást a béke megvédésének nagy kérdésében.

Mit jelent a béke, ez az egyszerű, sokat hangoztatott szó? Kimeríthetetlenül mély tartalom rejlik benne és mindenkit közvetlenül, egyéni életében, munkájában, gyermekében, jövője szempontjából érint. A béke azt jelenti, hogy mindenki nyugodtan élhet, biztonságban végezheti munkáját és élvezheti annak gyümölcseit, tanulhat és a tudományban, művészetben elért eredményeit a maga és hazája javára értékesítheti. A béke azt jelenti, hogy az anyák nyugodtan nevelhetik fel gyermekeiket s nem kell attól rettegniük, hogy a háború ágyútöltelékeivé, ártatlan és véres áldozataivá lesznek. A béke a népek barátságát és megértését is jelenti, túl minden származási és felfogásbeli különbségen.

Ez az oka annak, hogy az egyszerű emberek a földkerekség minden táján békét akarnak és egyre határozottabban lépnek fel a béke megvédése érdekében. Két világháború véres tapasztalatai mutatták meg a népeknek, hogy az erők fegyveres összemérése, a vitás kérdéseknek az a brutális elintézési kísérlete, amit a háború jelent mindig egy maroknyi csoport érdekeit szolgálja, hasznát növeli, ugyanakkor a kisemberek millióira kimondhatatlan nélkülözések és szenvedések özönét zúdítja. Azok az iszonyatos áldozatok, amelyeket a népek a két világháború alatt hoztak, nagy erővel bizonyították be a világ népei előtt a békéért folytatott harc feltétlen szükségességét.

Ezért jött létre a második világháború után a történelem folyamán először az emberiség szervezett békemozgalma. A világ minden részén megnyilatkozó békevágy országos megmozdulásokban fejeződött ki, majd a békemozgalom világméretűvé növekedett és az elmúlt év áprilisában 72 ország küldöttei az első Békevilágkongresszuson kidolgozták a mozgalom alapvető terveit. A Béke Hívei Kongresszusa Állandó Bizottsága vezető központja lett a békéért folytatott harcnak. Ez év márciusában Stockholmban történelmi jelentőségű határozatot hoztak az atombomba eltávolításáról s arról, hogy bélyegezzék háborús bűnösnek az atombombát elsőként használó kormányt. A stockholmi határozatot lelkesen fogadta az egész világ békeszerető közvéleménye és aláírásainak százmillióival pecsételte meg. Ezek az aláírások egyértelműen hangoztatják a háborús gyűjtőgató imperialisták felé: Nem akarunk háborút és nem engedjük, hogy a háborúk mindenkor vámszedői újabb véres tömegszárlásba kényszerítsék a népeket, akik békében és egyetértésben kívánják munkálni az emberiség jövőjét.

A népek hangja fenyegető intés a háborús uszítóknak, akik a hidegháborúól a Korea és Kína elleni támadással a leplezetlen agresszió útjára léptek. Válaszul erre az agresszióra a népek fokozták békeharcukat, tömörítették sorait, hogy szilárd falanszkeként állják útját a konfliktus továbbterjedésének.

Minél erőteljesebbé válik a tömegek békemozgalma, annál vakmerőbben, a szorongatott ragadozó elszántságával szellelik a háborús terveik valóráváltását az imperialista politika főkolompósa. Ez lette szükségessé, hogy a Sheffieldben tervezett, de az angol kormány perfid magatartása, nyílt háborúspárti állásfoglalása következtében Varsóban megtartott Békevilágkongresszus már ne elégedjék meg az atombomba befőtásával, hanem ezen túlmenő határozatokat hozzon a népek békéjének és biztonságának megóvása érdekében. A varsói határozatok már nemcsak az atombomba, hanem minden más tömegpusztító fegyver befőtését és szigorú ellenőrzését is követelik, továbbá sikeresnek kell lennie a fegyverkezés csökkentése mellett, követelik a koreai vizsály azonnali békés rendezését, a háborús propaganda megállítását és az új háborús bűnösök felelősségrovonását nemzetközi bíróság felőszéke előtt.

A békeharc lényeges eleme az ENSZ alapszabályának szigorú tiszteletben tartása, ami ellen olyan sokat vékeztek az amerikai imperialisták és csatlósai, valamint a gazdasági és kulturális kapcsolatok felvétele a világ valamennyi országa között.

A varsói kongresszus, amely elé olyan nagy várakozással tekintett a békeszerető világ, beváltotta a hozzáfűzött reményeket. „Feladatunk megmozgatni a világ lelkiismeretét” — mondotta Joliot-Curie professzor a világhírű francia atomtudós a kongresszusra, s ezt a feladatot teljes sikerrel oldotta meg a varsói világparlament. A szabadság és a békés építőmunka országaiban a dolgozók Varsó után még szorosabban zárják sorait, még szilárdabban helytállnak napi munkájukban és az ellenség leleplezésében. Azokban az országokban pedig, ahol még az imperialista és fasiszta rendőrtörrel uralkodik, ahol a békeharc vezetőit üldözik, börtönbe vetik és a tömegeket igyekeznek megfélemlíteni — ott is egyre szélesebb néprétegeket tölt el a béke megvédésének akarata.

Varsó felbecsülhetetlenül megnövelte a békeszerető tömegek aktív harcát az egész világon, s a háborús uszítóknak látniuk kell, hogy a dolgozó tömegek nem álltak meg az általános békeelviek meghirdetésénél, nem lévednek a langyos, üres pacifizmus útjára, hanem teljes erővel kezükbe veszik az emberiség legszebb ügyének, a béke védelmének megszerzését, s az új háború méregkeverőjével ezzel a szervezett, az egész világra kiterjedő tevékeny harcos békeakarattal találják szembe magukat.

A varsói Békevilágkongresszus kemény figyelmeztető választ adott az imperialistáknak

A Béke Világtanács megválasztotta vezetőségét

Varsó: A Béke Hívei II. Világkongresszusán választott Béke Világtanács november 23-án tartotta első ülését. A Világtanács titkársága a következő közleményt adta ki:

„A Béke Hívei II. Világkongresszusán választott Béke Világtanács november 23-án Varsóban első ülését tartotta. Az ülésen megválasztották a Béke Világtanács vezetőségét. A vezetőség a következő személyekből áll:

Elnök: Frederic Joliot-Curie, alelnökök: Pietro Nenni (Olaszország), Eugénia Cofton asszony (Franciaország), Fletcher (USA) Fagyjev (Szovjetunió), Kuo Mo Zso (Kína), Barnal tanár (Anglia), Lazaro Cardenas tábornok (Mexico), Arthur Landquist (Svédország), Infeld (Lengyelország), Gabriel D'Arboussier (Egyenlítői Afrika). — Tagok:

Yves Farge (Franciaország), Szun Jat-Szen asszony (Kína), Branca Fialo asszony (Brazília), Elen Gledich asszony (Norvégia), Jessie Street asszony (Ausztrália), Louis Saillant (Franciaország), Ilja Ehrenburg (Szovjetunió), Mukarjovskij (Csehszlovákia), Powel (Anglia), José Giral (Spanyolország), Kosambi (India). — Főtítkárs: Jean Lafitte (Franciaország). — Titkárok: Fenoaltea (Olaszország), Gilbert de Chambrun (Franciaország), Darr Ielkés (USA), Culjajev (Szovjetunió), Emi Sziao (Kína), Palameta Borsari (Brazília), Ivor Montagu (Anglia).

A Béke Világtanács utasította a titkárságot, hogy biztosítsa a Béke Hívei II. Világkongresszusa minden határozatának és okmányainak gyors közlését.

karenko varsói tudósítását, amelyben a többi között ezeket írja: A kongresszus történelmi jelentőségét a küldöttek pontosan megértették. Ez a kongresszus a népek hatalmas gyűlékezete volt, amely a földkerekség minden jóakartú emberének akaratát fejezte ki és kemény figyelmeztető választ adott az imperialista háborús gyűjtőgatóknak.

King Csun-Ku kínai küldött ezt mondta:

— A kínai küldöttség a kínai nép millióhoz eljuttatja a kongresszus legyőzhetetlen jelszavát: „A béke legyőzi a háborút!” Pak Den-Ai koreai küldött kijelentette:

— Ez a kongresszus még fokozottabban mozgósította erőnket. Meglátjuk, hogy velünk van az egész haladó emberiség. Győzni fogunk!

— A béke számunkra a szabadságot jelenti — mondotta Fran Tan, a vietnami nép küldötte. A többi népek szolidaritása harcukkal megszokozza erőnket és eltökéltségünket, megmutatja, hogy a békeharcosok velünk vannak.

Az Egyesült Államok népeinek küldöttei kijelentették: A kongresszus új esapást mért a háborús gyűjtőgatókra. Véglegesen leleplezte az imperialista támadókat, letépte ruhát az álarcot!

Mély barátság és egység érzése kapcsolja össze a béke minden harcosát — írja Makarenko. A küldöttség elutazva Varsóból, szívükben a barátság költhetetlen szikráját viszik magukkal.

A békevilágkongresszus küldöttei nyilatkoznak a kongresszus jelentőségéről

Moskva: Az Izvesztija varsói tudósítója azzal a kéressel fordult a Béke Hívei II. Világkongresszusának több küldöttéhez, hogy mondja el véleményét a kongresszus jelentőségéről és eredményeiről. Pablo Neruda chilei költő ezeket mondta: Kongresszusunk győzelem, az emberiség szövetsége, a halál ellen.

Louis Saillant: Ez a kongresszus új bizonyítéka annak, hogy milyen hatalmas erő a béke híveinek világmozgalma. A kongresszus bátorságot és erőt ad nekünk nemes küldetésünk teljesítéséhez.

Bebrity Anna tanítónő (Magyarország): Meggyőződésem, hogy a varsói kongresszus határozatai új lendületet adnak Magyarországon a békemozgalomnak.

Anton Rupnik munkás, jogszilv forradalmi emigráns: A kongresszus új hatalmas erkölcsi erőt adott a jogszilv hazafiainak a Tito-klubb elleni harcban.

A Co Soir vezetőhelyen közli Joliot-Curie nek a lap számára adott küldötti nyilatkozatát.

— Az ENSZ-hez intézett, 9 pontból álló felhívásnak nagy jelentősége van, hangsúlyozza Joliot-Curie. A Békevilágkongresszus által megválasztott Béke Világtanács döntő szerepét játszik majd, mert tömöríti több százmillió férfi és nő legnemesebb közös érzelmeinek kifejezését és ezeknek olyan akciójára

támaszkodik, amely — bizonyos vagyok ebben — egyre nagyobb méreteket ölt. A béke hívei, akik ebbe a kongresszusba vetették reményeiket, most éppen úgy meg lesznek győződve arról, mint mi, akik résztvettünk a kongresszuson, hogy a béke erői az utóbbi hónapok során óriási módon megerősödtek és a kongresszus után ugrásszerűen gyarapodnak majd.

Moskva: A Pravda közli Ma-

A magyar kormány tiltakozó jegyzéke a török kormányhoz

A külügyminisztérium a Magyar Köztársaság nevében november 24-én tiltakozó jegyzéket nyújtott át a török köztársaság budapesti követiségének. A jegyzék megállapítja, hogy a török kormány a török-bolgár határt október 7-én lezáratta és azóta ezen a határon minden forgalom szünetel. Ennek az egyoldalú intézkedésnek következtében lehetetlenné vált a Bulgárián át haladó nemzetközi utakon és vasútvonalakon Magyarország felé irányuló és Magyarországból érkező személyi és áruforgalom, amihez pedig a Magyar Népköztársaságnak fontos érdekei fűződnek. Különösen hátrányosan hat a forgalom akadályozása — amely egyébként elmentetben áll a barcelonai

egyezményből folyó kötelezettséggel is — a Magyarországgal és Törökországgal közöti forgalomra és gazdasági kapcsolatokra.

„A Magyar Népköztársaság kormánya — hangzik a magyar jegyzék — ezért tiltakozását fejezi ki a török kormány rendelkezése ellen, amely zavarja a Magyar Népköztársaság nemzetközi közlekedési és kereskedelmi kapcsolatainak normális menetét és leszögezi, hogy a rendelkezésnek a Magyar Népköztársaság szempontjából hátrányos következményeiért, valamint az abból eredő minden esetleges anyagi kárért a felelősség teljes mértékben a török kormányt terheli”.

A Kínai Népköztársaság tiltakozása a francia haderő határsértései miatt

Peking: A Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának szóvivője nyilatkozatot tett közlve a francia gyarmati hadsereg fegyveres provokációival és a francia szárazföldi és léghaderő kínai terület ellen végrehajtott bombatámadásaival kapcsolatban a Kína-vietnámi határon.

1949 december óta a vietnámi francia szárazföldi és légi haderő többször behatolt a Kínai Népköztársaság területére és légitérbe és fegyveres provokációt követelt el azért, hogy lőtte és bombázza a kínai haderő egységeit és a kínai polgárokat.

A francia hadsereg szárazföldi erői a Kwantung-Vietnam határ mentén 22 kínai állampolgárt megöltek.

A francia légi erő összesen 18-szor hatolt be Kína légitérbe. A repülőgépek azonkívül, hogy felderítő tevékenységet folytattak négy ízben, ruhaneműt, gyapjútakarókat, valamint egyéb felszerelési tárgyakat dobtak le a Jao-Huai kuomintang bandita-vezér csapatmaradványai számára. A repülőgépek többször lőtték a határvidék lakosságát, több személyt megöltek és sokakat súlyosan megsebesítettek.

A francia hadsereg szárazföldi erői 24 alkalommal hatoltak be Kína területére. Feltérképezték a kínai határterületeket és nagy rekvirálást hajtottak végre. A francia szárazföldi és léghaderő támadásai során több kínai polgárt megöltek. Március 24-én polgári hajókat fosztottak ki és 11 hajóst és utast megöltek. Szeptemberben még súlyosabbá vált a francia haderők határsértései. Nem teljes adatok szerint a szeptember 1-től október 31-ig terjedő 61 nap alatt a francia léghaderő 3 repülőgépe kettő ízben repült át a Kwantung-vietnámi határon. Másikben 52 francia katonai repülőgép a Kwangsi-Vietnam határt sértette meg.

A kínai külügyminisztérium szóvivője megállapította, hogy szeptember eleje óta a francia támadások egyre gyakoribbak és súlyosabbak lettek. Október 8-án a francia repülőgépek mélyrepüléses támadást hajtottak végre Lang-Csintól délnyugatra lévő Suikouen ellen, amelynek során több mint 20 lakóház elpusztult és a kínai védelmi haderő két katonáját megölték. Ezek a gépek öt bombát dobtak le október 11-én Pingzhanra, amelyek egy harcost megöltek és kettőt súlyosan megsebesítettek.

A francia repülőgépeknek október 19-én Tienpao ellen végrehajtott bombatámadása során több mint 30 személy meghalt, 15 megsebesült, több mint 100 polgári lakóház és egy hid rombadőlt. A francia csapatok 13 ízben léptek át a kínai határral, öt ízben lőtték kínai területeket és többször elrabolták a lakosság sertés és baromfiállományát és más ingóságait.

A francia hadsereg szárazföldi egységei ugyanazon a vidéken 19 alkalommal fegyveresen átlépték a kínai határt. Ezek a csapatok kifosztották a lakosságot, elvették állatállományukat, lovaikat aprófőzésanyagait, megölték két

2 oldal

1950 november 25.

kínai állampolgárt, egyet megsebesítettek és menedéket nyújtottak egyes banditacsoportoknak, amelyek ezt az alkalmat felhasználva, támadást intéztek a kínai határszél ellen.

A francia szárazföldi és léghaderő kínai területek ellen végrehajtott fegyveres provokációja a francia imperialisták szándékos, ellenséges magatartására vall a Kínai Népköztársasággal szemben. Kína egész népét mélyesen felháborították a francia imperialisták sorozatos, véres bűncselekményei.

A francia kormányt vádolják abban, hogy a teljes felelősséget azért az arcátlan és kegyetlen eszlekményekért, amelyeket a Vietnámban állomásozó haderő

BETILTOTTAK FRANCIAORSZÁGBAN A „DALOLVA SZÉP AZ ÉLET” CÍMŰ FILMET

Párizs: Franciaországban számos filmszínház és több haladó szervezet be akarta mutatni a „Dalolva szép az élet” című magyar filmet. A francia cenzúra hosszú ideig elodázza a bemutatáshoz szükséges engedély kiadását, végül megtiltotta a film vetítését Franciaország területén. A rendelkezés értelmében a filmet sem mozikkban, sem zártkörű előadásokon nem mutathatják be.

Nyilatkozat Thorez repülőgépe ellen intézett amerikai támadásról

Párizs: Auguste Lescour, a Francia Kommunista Párt Moszkvából most visszatért titkára nyilatkozatot adott az Humániténak a Maurice Thorez repülőgépe ellen intézett amerikai támadás körülményeiről. Lescour maga is együtt utazott Thorezzel a megfutamított repülőgépen.

A Párt titkára kijelentette: az amerikaiak igenis életére törtek Thorezra, ami a mind a bűnrészes lekiűrszertlen kalandorok teljes erkölcsi züllésére mutat.

Az amerikai vadászpilóta utasítást kapott: manőverrel idézze elő, hogy Thorez repülőgépe elveszítse egyensúlyát és így provokáljon ki szerencsétlenséget. Az, hogy ez a szerencsétlenség nem következett be, egyedül a szovjet pilóta ügyességének köszönhető. Az amerikaiak ügylészik abban is reménykedtek, hogyha esetleg a szerencsétlenséget nem sikerülne kiprovokálniuk, a gyors magasságváltoztatás és a rázkódtatások végzetessé válhatnak a beteg Thorezra.

Lescour ezután megállapította: Thorez a Szovjetunióban ideális körülmények között kezelik és bizonyos abban, hogy hamarosan teljesen gyógyultan térhet vissza Franciaországba.

Teljes szívvel köszönetet mondok a Szovjetunióknak és Sztálin elvtársnak, aki személyes érdekfűződést tanúsított Thorez kezelésének körülményei iránt — hangsúlyozta Lescour.

Fokozódó partizánvékenység a koreai hadszíntéren

Szöul: Nyugati hírügynökségek jelentései szerint koreai partizánegységek már 42 km-re megközelítették Szöult. A legutóbbi 24 órában elfoglalták a Szöultól északkeletre fekvő Kapjong és Csorvont. A Csorvont és Kapjong térségében harcoló partizánegységek létszáma legalább tízezer fő.

Nyugati katonai szóvivők elismerik, hogy a partizánok „beszivárgása” a délnyugati irányban húzódó hegyvidéken nem megakadályozható és hogy átcsorposításuk jelentékenyen előrehaladt.

MacArthur sürgős csapaterősítéseket kér Marshalltól

Washington: MacArthur tábornok, a koreai helyzetről készített rendkívüli beszámolójában indítványozta, hogy haladéktalanul erősítsék meg a Koreában harcoló angol, kanadai és más csapatokat, hogy még a kemény tél beállta előtt befejezhesse a hadjáratot.

Marshall nemzetvédelmi miniszterhez továbbított je-

létet és vállalnia kell ezeknek következményeit. A Kínai Népköztársaság központi népkormányja, azonkívül, hogy meg erősíti határait és erőlesen vissza fog utasítani minden provokációt, erősen tiltakozást jelent be a francia kormánytól és fenntartja magának a jogot arra, hogy az elszenvetett károkokért jövételt követeljen.

A Szovjetunió emlékirata a japán békeszerződésre vonatkozó USA memorandumra

Moszkva: Dulles, az USA külügyminisztériumának tanácsadója ez év október 26-án Maliknak a Szovjetunió biztonsági tanácsbeli képviselőjének átnyújtotta az USA kormányának a japán békeszerződésről kapcsolatos memorandumát.

A memorandum rövid általános nyilatkozatban foglalkozik azzal, hogy az USA kormányának véleménye szerint, milyenfajta szerződéssel lehetne megszüntetni a hadállapotot Japánnal.

A memorandum szerint az USA szükségesnek tartja, hogy bármely, vagy minden nemzet, amely hadállapotban van Japánnal és kész béket kötni az USA által javasolt alapon, részese legyen a javasolt szerződésnek. A memorandum

terve veszi Japán felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe. Javasolja a memorandum, hogy Japán ismerje el Korea függetlenségét, járuljon hozzá az ENSZ gyámságához a Riukiu és Bonin szigetek feletti igazgatás az USA gyakorolja. Fogadja el Japán az Egyesült Királyság, a Szovjetunió, Kínai és az USA jóvándóbeli döntését Formozat, a Pescadori szigetek, Dél-Szahalin és a Kurili szigetek státusára vonatkozólag. Ha egy éven belül erre vonatkozólag nem történik döntés, úgy a közgyűlésnek kell döntenie.

A szerződésnek elő kell írnia, hogy a nemzetközi béke és biztonság fenntartásáért a japán szervek és az amerikai, esetleg más csapatok együttesen felelősek.

A memorandum szerint a szerződés minden résztvevő fele felelősséget vállal az igényből, amelyek a fegyverszünet előtti háborús cselekményekből származnak, kivéve a szövetséges hatalmak területén lévő japán tulajdon, valamint a szövetségesek Japánban lévő tulajdonait.

J. A. Malik, a szovjet kormány megbízásából november 20-án emlékiratot nyújtott a Dullesnek. Az emlékirat felvilágosítást kér a memorandumnak néhány pontjára vonatkozólag.

1. Felvilágosítást kér, vajjon olyan békeszerződés megkötéséről van szó, amelyben az USA-nak Nagybritanniának, Kínának és a Szovjetunióknak kell részvenniük — amire egyébként 1942 január 1-én az említett államok kötelezettséget vállaltak — kijelentve, hogy nem kölnék különbéket, vagy pedig lehetségesnek tartják külön békeszerződés megkötését Japánnal, amelyben a fentemlé-

Megerkezett a szovjet küldöttség a Tudományos Akadémia ünnepi hetére

A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi hete alkalmából rendezendő ünnepségeken a Szovjet Tudományos Akadémia öttagú küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttség tagjai közül hárman pénteken délelőtt repülőgéppel megérkeztek. A repülőgépről szálló szovjet tudósokat M. Dubinyin akadémikust, Sz. Kiszeljov történelem-tudományprofesszort és N. Valencov biológus

professzort Rusznyák István, a Tudományos Akadémia elnöke üdvözölte. A szovjet tudósok nevében M. Dubinyin akadémikus mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért.

A küldöttség két tagja, Szkrjabin akadémikus, biológus és Mardzsanisvili matematikus wobaton érkeznek Budapestre.

Az emlékirat felveti a kérdést: hogyan kell értelmezni a memorandumnak azt a javaslatát, hogy Formozat, Pescadori szigetek, Dél-Szahalin és a Kurili szigetek státusának kérdését később fogják eldönteni és ha e döntés nem jönne létre, egy év után az ENSZ közgyűlése határozná.

Az emlékirat leszögezi, hogy a kairói és potsdami deklaráció már eldöntötte azt a kérdést, hogy Formozat és a Pescadori szigetek vissza kell származtatni Kínának, a japai egységny pedig arról döntött, hogy Szahalin déli részét a hozzátartozó szigetekkel együtt a Kurili szigeteket át kell adni a Szovjetunióknak.

3. A kairói és potsdami deklarációban nincsen szó arról, hogy a Riukiu és a Bonin szigeteket ki kell venni Japán szuverenitása alól — a deklaráció aláírói viszont kijelentették, hogy „nem gondolkodnak területi terjeszkedésre”. Miért kell tehát a szigeteket az Egyesült Nemzetek gyámsága alá helyezni, az Egyesült Államok igazgatásába?

4. A potsdami deklaráció szerint a békeszerződés megkötése után a megszálló csapatokat ki kell venni Japánból. Az emlékirat felveti a kérdést, hogy vajlon figyelembe kívánják-e venni ezt a szempontot. 1947 június 19-én az USA kezdeményezésére határozatot fogadtak el, mely szerint Japán nem rendelkezhet hadsereggel, haditengerészettel, flottával és légierevel. Ezzel kapcsolatban a szovjet kormány a következő két kérdésre kíván felvilágosítást kapni:

1. A memorandumban említett „együttes felelősség” alapján felelősnek-e japán fegyveres erők, azaz japán hadsereg, japán haditengerészeti flotta és japán légiere, valamint japán vezérkarok létrehozása?

2. A japán szervek és amerikai csapatok „együttes felelőssége” azt jelenti-e, hogy a békeszerződés megkötése után japán területén fenntartják az amerikai katonai, haditengerészeti és légi támaszpontokat?

A továbbiakban a szovjet kormány felvilágosításokat kér arra vonatkozóan, hogy szem előtt kívánják-e tartani olyan szempontok beiktatását, amelyek a japán békés gazdaság szabad fejlesztését célozzák, hozzáférhetővé teszik Japán számára a nyersanyagforrásokat s lehetővé teszik, hogy Japán egyenjogúan vehessen részt a világkereskedelemben.

A szovjet kormány felvilágosítást kér arra vonatkozóan: figyelembe kívánják-e venni a Kínai Népköztársaság kormányának álláspontját ebben a kérdésben, tekintettel arra, hogy éppen Kína szenvedett évek során át a japán militaristák agressziójától és így Kína nyilvánvalóan különösen érdekelt a japán békeszerződés kérdésében.

ellenállása megerősödött az arcvonalon, míg az arcvonalak mögött fokozódik a partizánvékenység.

A Telepress tudósítójának értesülése szerint Muccio, az USA koreai követe beismeri, hogy az amerikai katonák kegyetlenkedései heves ellenállást váltottak ki Korea lakosságban. Az amerikai katonai hatóságok rendeleteit a lakosság sehol nem hajtja végre — állapítja meg Muccio. Hozzáteszi, hogy Li Szi-Man és rendszere az amerikai hadsereg támogatása nélkül összeomlana.

Muccio beismeri, hogy Korea ma leköti az amerikai hadsereg és tengerészet erőinek nagy részét, ennek ellenére semmi kilátás nincs a harcok gyors befejezésére.

Debreceni dolgozók a varsói Békevilágkongresszus határozatáról

A varsói Békekongresszus megtartotta záróülését. A békéért való harc szempontjait megállapították a békeküldöttek. Felhívásuk száz milliók cselekedeteit irányítja, százmilliókat mozgósít arra, hogy legyőzzék a háború rémét. A II. Békevilágkongresszus példátlan erővel bizonyította be, hogy az öt földrész embereinek legdrágább ügye a béke megvédése. A debreceni üzemek munkásai, dolgozó parasztok, értelmiségiek lelkes érdeklődéssel kísérték a Békevilágkongresszus minden megnyilvánulását, hiszen a nekünk olyan fontos béke megvédése ügyének tervszerű továbbvitelére kaptak lelkesítést, értékes útmutatást.

CSUKÁS MIHÁLY a Bátorgyár asztalosüzemében dolgozik. Fényező. Örömmel beszél arról, hogy mit jelent a magyar munkásoknak az útmutatás, amelyet a Békevilágkongresszus munkájából kiértékelhettek.

— Röpgyűléseken a békevédelmi bizottság ülésein foglalkozunk a varsói Békevilágkongresszus eseményeivel. Egymás között is ez a beszédtemánk, mert jól tudjuk, hogy békes teremtés mindennél többet jelent nekünk. Amikor megtudtuk, hogy Sheffieldben nem engedélyezte az angol lakaj-kormány a kongresszus megtartását, mindannyian mály felháborodással ítéltük el magatartásukat és elhatároztuk, hogy többtermelésel válaszolunk nekik. A kongresszus új helye Varsó lett. Mi ebben jelképet láttunk. Varsó mindenesetesen dolgozója nagyon jól ismeri, mit jelent az imperialista rabzsolgató. Ezt a gyönyörű várost földig rombolták Hitlerék és alapos leckeit kapott abból, hogy milyen a munkás sorsa egy imperialistától megszállt országban. Tudjuk, hogy az imperialisták háborút akarnak, de azt is tudjuk, hogy a népek szerte a világon a békéért szállnak síkra. Megvetjük ezt a dolláréhes bandát, amely a népek akarata ellenére a háborút kényszerít elő, újabb világegyet akar felidézni. Le kell leplezni a támadók kísérleteit és azt, hogy különböző ürügyekkel beavatkoznak más népek belső ügyéibe.

BAINA FERENC dolgozó paraszt, a kismacsi termelőszövetkezet tagja. Idősebb ember már sokat próbált életében és a felszabadulás után érezhette magát először igazán embernek. Addig csak robot volt az élete, uraknak dolgozott napszámért ha volt hol dolgoznia.

— Mi, dolgozó parasztok nagyon figyeltük, milyen hírek érkeznek hozzánk Varsóból. Milyen beszédek hangzanak el ott. Összegyűltünk esténként a rádióhoz, meghallgattuk a beszédekről kiadott közléseket és minden egyes beszéd után jobban átértéztük, hogy milyen nagy szükség van az egész világon a békére. Sokat tudtunk már eddig is arról, hogyan készülnek az imperialisták a háborúra, sok fondorkodásuk eddig sem volt titok előttünk. Koreai cselkedéseikből azt láttuk, hogy Hitlerhez jártak iskolába. Meggyőződ-

tünk arról, hogy a háború nem elkerülhetetlen, mert a békéért akarják mindenütt a világon. Sokat beszéltünk egymás között arról, hogy mi hogyan járulhatunk hozzá legjobban a béke megvédéséhez. Minden beszélgetésünknek az lett a vége, hogy jobb munkát kell végeznünk és tanulunk is kell. Az erősekre legfeljebb vicsoorgatnak az imperialista kutyák, de megmarni nem merik őket. A Szovjetunió vezetői a Békétábor és a békétábor erősebb minden hatalomnál. A kutyák csak a vicsoorgatással maradhatnak.

LABODA JAKAB irodakezelő, értelmiségi dolgozó. E abban látja a Világbékekongresszus áttárgyalt további békemunka sikerének biztosítását, hogy a végrehajtó bizottság elnökevé Joliot-Curie-t, a világhírű atomtudóst választották meg.

— Joliot-Curie személyében rátermett ember került a békevédelmi bizottság egyik irányító tisztségébe — mondja. Curie mindig bátran, becsületesen küzdött mellette, hogy az atomerőt

az emberiség javára használják fel, ne pedig elpusztítására. Kitűnő szervező és kemény ember, aki már a németeknek megmutatta, mit jelent a tudósok békeharca. Ma is az egész emberiség javát szolgálja. Belépett a Kommunista Párthoz és ezzel olyan világnézet birtokába jutott, mely megadja munkájának egységét, az élethez kapcsolja azt, tudományos és politikai szempontból egyaránt. Az ilyen férfiak példáját szerte a világon követik.

— Hiszem, hogy el lehet űzni a háború rémét és a világbéke-tanács hatalmas munkája lehetővé teszi a teremtő béke győzelmét, biztosítja valamennyi nép érdekében megfelelően a szilárd és tartós békét.

Alig hangzottak el a Békevilágkongresszus záróülésének szavai, de máris kiértékelhető, hogy a magyar dolgozók új lelkesedéssel, új erővel folytatják munkájukat és küzdelmüket, hogy a tanultakkal felvértezve még harcossabban álljanak helyt a békéért, mindnyájunk legforróbb célkitűzéséért.

Ma délután lesz Pokrovskij professzor előadása Debrecenben

Igen időszerű témáról hallunk ma előadást Debrecenben. Pokrovskij professzor, a debreceni egyetem orosz Intézetének igazgatója ma, szombaton délután 3 órakor a központi egyetem aulájában „A szovjet egyetemek szervezete” címmel tart előadást.

— Az előadás iránt nagy érdeklődés tapasztalható s ma annál is inkább érdekesebb ez az előadás, mert éppen az elmúlt napokban jelent meg a minisztertanács rendelet a magyar egyetemek szervezeti szabályozásáról. Pokrov-

skij professzor a szovjet egyetemek szervezetről tart előadást azokról az egyetemokről, ahol az újszerű szocialista emberek nevelődnek. A Szovjetunióban jól bevált egyetemi szervezetek mintájára szerveződik át a mi egyetemünk szervezeti élete is s éppen ezért időszerű ez az előadás, melyre a rendezőség ezúton is meghívja az érdeklődőket.

Az előadás előtt dr. Juhász Géza rektor üdvözli Pokrovskij professzort, majd rövid bevezető szavai után megkezdődik az előadás.

Sztálin születésnapján külön műsort állítanak össze a színházi DISZ-fiatalok Megkezdődtek a politikai iskola előadásai is

Érdekes egy ilyen színházi előadás. Régen ostoba szöveccel, maliciózus megjegyzésekkel volt hangos, ma a színészek a jelenetek szüntelen, meg akkor, ha csak egy kis rézőr idejük van, hasznos dolgokkal foglalkoznak.

Milyen hasznos munkát végezhet a színész a játékon kívül? — Nézzünk be egy színházi előadásba. Délelőtt 10 óra. Próbaszűnet. Az ajtón látható hirdeti Sztaniszlavskij nevét. Minden előzőnek neve van már, s az új színház új színészei Sztaniszlavskij szellemében dolgoznak, tanulnak és fejlődnek.

Va'ki bent a kis szobában az előzőasztalon levelet ír. A falról Lenin, Sztálin, Rákosi képe néz ránk, a'atta Sztaniszlavskij-jelmondat: „Szerezzük önmagunkban a művészetet nem pedig a művészetben magunka”.

Az asztalnál ülő, akitől azt hisszük első pillanatra, hogy levelet ír, most felénk fordul és megismerjük: Péter Gizella, a DISZ egyik lelkes tagja. Mosolyogva szólal meg:

— Jöjjetek már segíteni. A negyedik szemináriumi kérdés nem elég világos előttem.

Akad azonnal kolléga, aki segítségére siet. Pillanatokkal később már minden megvilágosodik. Hatalmas feladatok várnak a DISZ-re. Most jönnek a vezetőség újra-

lasztó gyűlések. Rákosi Mátyás október 27-i beszédében világosan megjelölte a DISZ-nek ezzel kapcsolatos feladatait. A DISZ-fiatalok nagy tömege kétségte'lenül megindult a helyes úton, melyet a Kom-szomol ragyogó példái világítanak meg. Azonban a vezetőségben még sok hiba volt. A kezdeményezés, az önállóság hiánya, az elengedhetetlen befurakodása, mind-mind súlyos hibái voltak a DISZ-nek. Ezeket a hibákat látva, a nemrégiben megválasztott új DISZ vezetőség már új munkaprogramot dolgozott ki. Ebben szerepel a politikai iskola is mint legfontosabb tényező.

Látja már ezt Gizi is és boldogan jegyzi be a füzetbe a 4. szemináriumi kérdésre a feleletet.

Ezt a feleletet mi még szeretnénk kibővíteni a színházi DISZ tervével, amit Angyal Sándor, a DISZ új titkára mond el nekünk:

— A decemberi vezetőség újra-választó gyűlése mellett kultúr-műsört is adnak. Ehhez nyújtunk mi segítséget a különböző városi és üzemi DISZ szervezeteknek. Már eddig is vállaltuk az Egyetemen, a Gépipari Gimnázium, a Cemenipari Nemzeti Vállalat és más DISZ szervezetek kultúresportjának patronálását, de ez a munkánk is igyekszünk kiterjeszteni.

— A legfontosabb, hogy béke-műsorról készítsünk Sztálin gene-

A varsói békevilágkongresszus kiértékelésére hétfőn összeülnek a városi békebizottsági titkárok

Az utcai békebizottságok munkájában új lendületet ad a varsói Világbékekongresszus kiértékelése. A kongresszus anyagának alapos áttanulmányozása szükséges és ezt olvasókönyvünk veszik majd át.

Ennek érdekében a varsói

Békevilágkongresszus hatalmas eredményeinek kiértékelésére a városi békebizottság elnökei és titkárai hétfőn, 27-én összeülnek és ott megbeszélik azokat a szempontokat is, melyeknek alapján átveszik az olvasókönyvben a varsói II. Békevilágkongresszus anyagát.

Mit adna az emberiségnek a fegyverkezés csökkenése?

Az emberiséget egyetlen nemzedék élte folyamán kétszer döntötték világháborúba. Az imperializmus számára a háborús készülődés — a hatalmas áldozatokat követelő pusztító háború és a háború követő legalább is részleges elkerülhetetlen újjáépítés — csupán jövedelmező üzletet jelent. — A népömegek szempontjából viszont csapást, millió és millió munkácsiét pusztulást jelent.

Az első világháborúban 36 millió embert mozgósítottak a hadseregekbe, a második világháborúban már 110 milliót, meghozza a dolgozók legerősebbeségű, legmunkaképesebb részét és a mozgósításból kismaradt lakosság többsége is a hadseregnek termelt. Világos, hogy mennyire meggyorsulhatott volna a termelési eszközök és fogyasztási cikkek termelése, ha ezeknek a millióknak a munkáját a békes fejlődés érdekében használták volna ki.

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ KÖLTSÉGEI

— még a kisebbített burzsoá számítások szerint is — a háborúban résztvevő országok költségvetései: tekintve, 1117 milliárdot tettek ki. Ha azokat az anyagi károkat is hozzávesszük, melyek a háborúban résztvevő országok gazdaságát érték, a háború mintegy 4000 milliárd dollárba került.

A háború minden egyes embernek — természetesen a kapitalistáknak kivéve, akik csillagászati számokat kerestek — 3000 dollárjába került.

Ezen összesen minden háromtagú család család házat építhetett és személyautót vehetett volna.

Az imperialisták most egy harmadik háborút akarnak kirobbantani, amely olyan rettenetes veszteségekkel sújtaná az emberiséget, amelyekhez képest az eddigi háború szörnyűségei szinte jelentéktelen károknak tűnnének, hisz már a második világháború is mintegy huszonnégyszerese volt annak, amibe az első világháború került.

Az Egyesült Államok kormánya az elmúlt 5 év alatt katonai célokra közvetlenül és közvetve mintegy 230 milliárdot költött.

A katonai kiadások az egész költségvetés 8 százalékát nyelik el és az ország nemzeti jövedelmének mintegy 20 százalékát teszi ki.

AZ AMERIKAI MILITARISTÁK

csatlósait is arra kényszerítették, hogy hasonlóképpen hatalmas összegeket áldozzanak a harmadik világháború előkészületeire.

A marshallizált országok katonai költségvetése évente összesen több mint 7 milliárd dollárt tesz ki. A tőkés országok eszevesztett fegyverkezési hajszája nem kevesebb, mint évj 60—65 milliárd dollárjába került az Egyesült Államok és Nyugat-Európa népeinek.

Hogy mekkora összegek szabadulnának fel a dolgozó népek szükségletei fedezésének céljára, ha a tőkés országokban nem a legdühödtebb militaristák és háborús gyújtogatók uralkodnának, hogy milyen mértékben emelkedhetne ebben az esetben a dolgozó nép életszínvonala, azt a következő néhány számadat is mutatja.

Bradley tábornok, az USA vezérkari főnöke szerint, egyetlen

PANCELOS HADOSZTALY

felszerelése 500 millió dollárba került. Az amerikai imperialisták szerint pedig

Nyugat-Európa marshallizált államainak legalább 50 ilyen tankhadosztályt kell rövid idő alatt kiállítaniok.

Ebből a pénzből — amit a tankokra fognak költeni — pontosan 2 és félmillió egykötéses család házat építhetnének, vagyis kényelmes új lakáshoz jutna az a 15 és félmillió hajléktalan ember, aki jelenleg nyomortanyákon és parkok padjain lakik. Abból az összegből például, amibe egyetlen bombavevő kerül — amelyeket pedig ezrével gyártanak a tőkés országok — nem kevesebb, mint 325 munkáslakást építhetnének.

egy modern sorhajó építését költsége pedig akkora pénzügyi terhet jelent, amiből 100.000 lélekszámú várost teljesen újonnan fel lehetne építeni.

Azon a pénzen, amelyet az imperialisták egyetlen repülőgépanyahajó építésére sajtólnak ki a dolgozó népből, nem kevesebb mint 100.000 halgatást részesíthetnének a főiskolákon 5 éven át ösztöndíjban, vagy 50.000 gyermek végezhetné el a közép-, majd a főiskolát. Franciaország népellenes kormánya például naponta akkora összeget költ a vietnami népellenes háborúra, amiből naponta 111 iskolát építhetne fel.

Dolgozó parasztságunk használja ki a még hátralévő időt termelési szerződések kötésére

November 30-án jár le a határidő a szerződéses termelés kötésére: a dolgozó parasztságnak még öt nap áll rendelkezésére, hogy a földművelésügyi miniszter által megkötött a termelési szerződést a dolgozók államával. A szerződéses termelés igen sok előnyt, nagy kedvezményeket biztosít a dolgozó parasztságnak, anyagi megerősödését is elősegíti és így saját jól fel fogott érdekét, mozdítja elő az egyéni dolgozó kis- és középparaszt, amikor megkötöi a termelési szerződést tavaszi vetésű növényekre, ipari növényekre. A dolgozó parasztság körében folyik a felvilágosító munka, tudatosítják körében a szerződéses termelés nagy jelentőségét, az elérhető kedvezményeket. A földművelésügyi miniszter vezetésével, termelésirányítói vállalkozókat, helyi tanácsok tagjait, a népmunkásokkal, hogy minél több dolgozó paraszttal minél nagyobb területre kössék meg a termelési szerződést.

Molnár Ferenc termelési felelős Újszentmargittán 100 holdon felelős területre kötött termelési szerződést a dolgozó paraszttal. Ujhelyi István, a helyi tanács elnöke 80 holdra. Ujlakos M. Cs. József termelési felelős 49

hold területre biztosította a szerződéses termelést.

Sápon Salamon István 70 holdas eredményt ért el, míg Ujlakos Kovács József 150 holdnyi területre kötött termelési szerződést.

— Szívesen dolgoztam a jó eredmény elérésére, a termelési szerződésekkel erősítem a népgazdaságot, biztosítom az ötéves építési terv sikerét és harcolok a békéért, erősítem a békétáborot — mondotta.

Hajdúböszörményben Kovács Sándor és Csikos Gergely egyformán kiváltak, 120, illetve 130 holdas eredménnyel.

Hajdú-Bihar megye területén az egyik legjobb eredményt Oroszlányi László Daryas községben, — Oroszlány a földművelésügyi miniszter termelési felelőse: 220 holdas eredménnyel az élen jár. Pocsajon Nagy Sándor három nap alatt 44 holdra kötött termelési szerződést a dolgozó kis- és középparaszttal.

Mezei Antalné hajdúböszörményi népmunkás a szerződéses felvilágosító munkát összekapcsolta a jó nevelői munkával is. Több ilyen a dohánybaváló dolgozó is résztvettek a felvilágosító és szervező munkában, jó eredménnyel. Gredor Vera egyedül 20

holdra kötött termelési szerződést több dolgozó kis- és középparaszttal.

Debrecenben Szepesen Papp János termelési felelős eredményéről is csak elismeréssel emlíkezhetünk meg. 160 holdas eredménye jó példaadás a többieknek.

Bárádon a tanács tagjai vállalták, hogy november 26-ig házról házra járva 100 százalékos eredményt érnek el a termelési szerződés frontján. A nádudvari népmunkások meg versenybe léptek és vállalták, hogy személyenként 40 hold területre biztosítják a szerződéses termelés megkötését. Egymást múlják felül a jó eredményekben.

A jó felvilágosító, tudatosító munka nyomán a dolgozó kis- és középparasztok szívesen, készséggel kötik a termelési szerződést. Bojtor Lajos dolgozó kispaszt mondta:

— Hat holdam van, két és fél holdra kötöttem termelési szerződést, cukorrépára, dohányra, napraforgóra. Erdemes jól jár a dolgozó paraszt. Nem halgatunk a kulák rémhíreire, a dolgozó kis- és középparasztok sorsa megköti a termelési szerződést. A békét is szolgáljuk ezzel, ami szívügye a dolgozó parasztságnak.

A Magyar Tudományos Akadémia hatékony segítségét nyújt az iparnak

A Magyar Tudományos Akadémia műszaki tudományok osztálya elsőrendű feladatának tekinti a tudomány és az ipar közötti szoros kapcsolatot kiépítését. Nagyüzemek gyakran kéri a különböző akadémiai szakbizottságok segítségét egyes gyakorlati termelési problémák megoldására.

A Hoffherr gyár a gépészeti akadémiai bizottság néhány tagját meghívta üzmlátogatásra. Arra hívták fel az akadémiai bizottsági tagok figyelmét, hogy a henger és hengerfejöntvények selejtszázaléka magasabb az átlagos öntvények selejtszázalékánál.

selejtnél. Az üzem felkérésére dr. Gillemoi László vállalkozott a selejt okainak kikutatására. Vizsgálatai során megállapította, hogy az említett öntvények alacsony selejtszázalékát, miatti selejtesednek az átlagosnál gyakrabban. Sikertült már olyan kisebb súlyú öntvényeket készíteni, amelynek selejtszázaléka a grafitleosztódás kedvező alakulása eredményeként az átlagos 25 helyett 45 kiló négyzetmm-ként. Az új eljárás bevezetésével a Hoffherr-gyárban az átlagosra csökkent a hengerfejöntvények selejtszázaléka.

November 26-án kezdődik a Magyar Tudományos Akadémia ünnepi hete

November 26-án kezdődik a Magyar Tudományos Akadémia ünnepi hete, amelynek keretében ünnepi aapításának 125. évfordulóját. Az ünnepi hét jelentőségéről nyilatkozik Osztrovski György, az Országos Tervhivatal elnöke, mint a Tudományos Akadémia le-

vezető tagja, Gegesi Kiss Pál, egyetemi tanár, az Akadémia levelező tagja és Pais Dezső akadémikus. Mindhárom nyilatkozat várakozással tekint az ünnepi hét programja elé, amely a magyar tudományos életet hivatott előbbre vinni.

Nagymennyiségű élelmiszert halmozott fel lakásán

de minden nap ott volt a sorbaállók között Barna György volt textilkereskedő

és amikor kérdést intéztek hozzá, hogy mit akar vásárolni, azt felelte, hogy „csak a barátját várja, azért áll a sorba”. Kiderült, hogy félre akarta vetetni a hatóságát, mert a barát nem került elő, Barna György most is élelmiszerhalmozás céljából áll a sorba. Lakásán házkutatást tartottak és meglepő látvány tárult a nyomozó közegek elé: Több nagy tétel cukor, kakaó, rizs, kávé, szemeskávészir, kőmennyag, liszt, zsír, szalonna, piperezsáppan, nagymennyiségű tojás, textilanyag, cipő került elő. Az egyik szekrényben igen sok ezüst ötförintos volt. Barna rendszeresen sorbaállt az üzletek előtt és így halmozta az élelmiszert és textilanyagot.

A rendőrség esütörtökön leleplezett egy notórius sorbaállót és élelmiszerhalmozót, Barna György volt textilkereskedő, háztulajdonos, debreceni Rákóczi-utca 49. szám alatti lakost. Régebben a Színházi átjáróban volt neki üzlete, de ezt bezárta, megszüntette és azóta foglalkozás nélküli, vagyonából él.

A hatóság emberei figyelték, mert alakja állandóan feltűnt a sorbaállók közötti. Csütörtökön délután is a sorbaállók között foglalt helyet

és amikor kérdést intéztek hozzá, hogy mit akar vásárolni, azt felelte, hogy „csak a barátját várja, azért áll a sorba”. Kiderült, hogy félre akarta vetetni a hatóságát, mert a barát nem került elő, Barna György most is élelmiszerhalmozás céljából áll a sorba. Lakásán házkutatást tartottak és meglepő látvány tárult a nyomozó közegek elé: Több nagy tétel cukor, kakaó, rizs, kávé, szemeskávészir, kőmennyag, liszt, zsír, szalonna, piperezsáppan, nagymennyiségű tojás, textilanyag, cipő került elő. Az egyik szekrényben igen sok ezüst ötförintos volt. Barna rendszeresen sorbaállt az üzletek előtt és így halmozta az élelmiszert és textilanyagot.

A rendőrség őrizetbe vette az élelmiszerhalmozót, a felhalmozott árut lefoglalta. A dolgozó nép ellensége az áruhalmozás, árurejtegetés miatt a bíróság elé kerül.

Rendelet a tanítóképzésről

Az elmúlt napokban rendelt jelent meg a tanítóképzésről. Bevezető részében megállapítja a rendelet a tanítóképzők feladata az általános iskola alsó tagozata részére a szocialista nevelés elvének megfelelően képzett, általánosan művelt, felsőbb tanulmányokra is képzéselt nevelők elméleti és gyakorlati képzése. Az üzemi dolgozók tanítóképzésének biztosítása érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszter egyes tanítóképzőkkel kapcsolatban a dolgozók tanítóképzőit is megszervezheti. A tanítóképzésben a képzés időtartama négy év, amely egy gyakorlati követ. Kimondja még a rendelet, hogy a tanítóképzővel kapcsolatban a gyakorlati oktatásra alkalmas, kellően felszerelt, nyolcoszázfős gyakorlati általános iskola megszervezéséről is gondoskodni kell.

lában egy év fizetéses gyakorló tanítójelölti minőségben működik. E működésének tartama alatt a gyakorló tanítójelölt tiszteltetésben részesül. A gyakorlóév elvégzése után a gyakorló tanítójelölt abban a tanítóképzésben, ahol az érettségi vizsgát letette, tanítóképesítő vizsgát tesz. A tanítóképesítő vizsgát sikerrel letett jelölt a vizsga eredményéről oklevelet kap, amely oklevelét az általános iskolák alsó tagozatában való tanításra képesíti.

A tanítóképző érettségi vizsgát sikerrel letett tanuló gyakorlati követ, illetve főiskolai tanulmányokat is folytathat. A tanítóképzésben szerzett érettségi bizonyítvány a tudományegyetem bölcsészettudományi karán, az agrártudományi egyetemen, a közgazdaságtudományi egyetemen a

közgazdasági főiskolán, a pedagógiai főiskolán, a gyógypedagógiai tanárképző főiskolán, a művészeti főiskolákon, a testnevelési főiskolán és a honvédelmi műszaki akadémián folytatandó tanulmányokra képesíti.

A tanítóképző érettségi bizonyítványa az államigazgatásban és a népgazdaság egyes ágaiban mindazon állásokra képesíti, amelyek betöltéséhez a jogszabály a tanítóképzés szerződés közepiskolai érettségi vizsgát kíván meg.

A rendelet befejezésül kimondja, hogy az ezidőszerűen működő pedagógiai gimnáziumok tanítói, tanítójeleit az 1950-51. iskolai évtől ez újfajta tanítóképzőkre kell átszervezni. A rendelet hatálybalépésével a tanítóképzésre vonatkozó összes korábbi jogszabályok hatályukat veszítik.

A Nagytombonban egymásután nyolcat ült az óra.

A Nagytombonban egymásután nyolcat ült az óra. Amint az utolsó óráút is elhangzott és még a nyomában támadt zűgés sem ült el egészen, sietős léptek koppantak végig a kis Leány-utcán.

Itt, ahol különösen ilyen őszidőben ritka látvány a járókelő, most ugyancsak megélték az utca képe. A lámpák pirosas fényudvarában egyre mátra sietős emberek tűntek fel és szaporán léptek a Leány-utcai iskola kapuján mennek be.

Sokáig nem kell tudakolni a szokatlan élénkség okát. Az első ember megmondja: Ma van az első olvasókör a Leány-utcában.

Bemegyünk az iskolaterembe. Felirat fogad: „Sztálin a világ színe színe, Sztálin a béke őre.” „Eljen a világ békeszerető népének békeáru, a béke erős bástyája a Szovjetunió.” A másik falon pedig Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyás képei néznek ránk a falról.

Aztán kezdetét veszi az olvasókör. A varsói békekongresszuson elhangzott felszólalásokról van szó. Koröcs János a békebizottság titkára Ilja Ehrenburg felszólalását olvassa fel:

Olaszokör a Leány-utcában

— Nagy felelősség terhel ma bennünket. Felelősök vagyunk valamennyi gyermekért, a fehérekért a feketékért egyaránt, a londoni és moszkvai, a párisi és pekíngi gyermekekért, a new-yorki felhőkareolók árnyékában élő gyermekekért és azokért is, akik most borzalmatokat élnek át Koreában. Mi vagyunk a felelősök az összes esztladokért, az összes városokért, az összes kertekért...

Egy asszony a szemét törölgeti. Könnyek esilognak benne. Szabó Vilmosné nyugalmazott tanítónő a saját gyermekeire, sőt unokáira gondol. Es nem állja meg, kitör belőle az őszinte szó:

— Mi is felelősök vagyunk. Mi itt mindannyian. A mi gyermekeink közül nem egy megismerte már a mult háború borzalma. De ebből egyszer s mindenkorra elég volt. Nekünk egyetemes nagy érdekünk, hogy megvédjük a békét. Kérdezik tőlem is sokan: Hát hogyan védhetem

Meg én a békét? Mit számít az én gyenge erőm?

Mit számít az én gyenge erőm? Hát nagyon is sokat számít. A mi jobb és több munkánk, a mi harcok kiállásunk is hozzájárul a békeharcokhoz. Ha a mi hangunkat egymagában nem is hallanák meg, de a világon 800 millióan vagyunk, akiknek eltökélt szándéka a béke megvédése minden áron. Ennek a 800 millió békeharcosnak meghallja hangját az egész világ és ez a hang félelemmel tölti el a nagytökeket.

Szabó Vilmosné elhallgat. A szavai nyomán támadt esendben éreztük az emberek felénk izzó tekintetéből, hogy megértették a ma esti olvasókör anyagát. A ki nem mondott szavak ott súlyosodnak a levegőben: Megvédjük a békét. Megvédjük, ha kell, fegyverrel. Harcunk győzelmes, a Szovjetunió oldalán állunk. Sztálin vezet bennünket, Rákosi Mátyás útmutatása alapján haladunk előre szocializmust építő úton.

Aztán tovább folyik a felolvasás. Újra Ilja Ehrenburg gondol

Megakadályozzuk a háború kitörését.

Megakadályozzuk a háború kitörését. Félretereljük az ügyeseket az emberiség feje fölé. Ebben egységesek vagyunk valamennyien, kommunisták, katolikusok, liberalisták és szocialisták, oroszok és amerikaiak, angolok és kínaiak. Kezet fogok azokkal, akiket ellenségként állítanak ellenk: az amerikaiakkal, angolokkal és franciákkal. Megingathatatlan hitem, hogy nincsen olyan erő a világon, amely egymásba záruló kezünket elválaszthatná egymástól.

És a megjelentek megszorítják egymás kezét, mintegy jelképként a világ békeszerető népeinek szolidaritásának, aztán újra hozzászólások következnek. Ejszakába hajlik az este, mire hazaindulnak. Az olvasókör legközelebbi anyagaként Gorkij: „Anyá” című munkáját veszik át. Az ajtóban melegen kezelszorítanak egymással ismerősök és ismeretlenek is. De mindenek is itt ismeretlenek. Mindnyájan egy családba tartoznak együtt harcolnak a békéért...

